

Slepice mohou
být učenlivější
než psi

Trénink mezi slepicemi

Zní to nepravděpodobně, ale je to fakt. Profesionální angličtí psí trenéři nacvičují trénink s klikery – u slepic! Důvod? Slepice jsou tak rychlé, že s jejich pomocí lze skvěle trénovat pohotovost reakcí a jejich rychlost. Viviane Thebyová začala s Chicken Camps čili s kuřecími campy. Užitečné jsou i pro majitele psů.

Moje okolí reagovalo na zprávu, že se hodlám zúčastnit tréninkového semináře se slepicemi, s údivem. Obličje vyjadřovaly všechno možné od překvapení přes údiv až po soucit. Někdo to pokládal za žert, jiný si pomyslel, že jsem se opravdu už úplně zbláznila. Když jsem si na Psí akademii vypisovala seminář pro výcvikáře, i já jsem ještě vycházela z toho, že budeme pracovat se psy. Jaký smysl by mělo týden pracovat s drůbeží?

To, co je v Anglii i v USA již dlouho známé jako Chicken Camps a co se pro dobré psí trenéry stalo absolutní NE-

ZBYTNOSTÍ, to v kontinentální Evropě doposud vyvolává překvapení, nepochopení nebo nezáměr. Avšak pokud někdo z vás už praktikuje klikový trénink, měl by v této souvislosti zbystrit uši.

Viviane samotná, „infikovaná“ semináři Boba Baileyho, se rozhodla nabídnout možnost sbírat cenné zkušenosti také německým trenérům pracujícím klikovou metodou. Klikání je mechanický proces. Ke zlepšení pohotovosti prstů - tedy nástroje každého trenéra pracujícího s klikerem - jsme se na týden nakonec skutečně odebrali mezi drůbež. Práce se slepicemi totiž každému názor-

ně předvede význam „timingů“, tedy načasování. Ale nepředbíhejme. Vezměme to po pořádku.

Mezi slepicemi

V pondělí ráno se hned po příjezdu vyrazilo za drůbeží. Protože jsem byla první, měla jsem mezi slepicemi možnost výběru. Vybrala jsem si Heidi a prozatím ještě bezejmennou hnědou zakrslou slepičku. Později dostala jméno Paulina. Začali jsme se cviky „nasucho“, zpočátku byla důležitá jen rychlost. Slepice jsou extrémně rychlé a my jsme měli být rychlejší než ony. Jednoduchý měřicí přístroj bude sloužit jako nádoba na potravu. Na rozehřátí jsme pohyby nacvičovali nad tréninkovým stolem. Nejprve s prázdnou nádobou, potom s plnou. Jakmile jsme zvládli zacházení se slepicemi, byla jim předložena nádoba s potravou. O něco později se ozval první kliker - a šlo se na věc.

Jste chytřejší než slepice!

Procvičovali jsme operativní podmiňování a snažili se při tom řídit obecnými zákonitostmi učení. Naše slepice se měly naučit rozlišovat barvy nebo tvary a v re-

akci na ně tahat za gumový pásek. My jsme si vedli malý tréninkový deník, abychom si udrželi přehled o aktuálním stavu tréninku v každém okamžiku. Znovu a znovu nás Viviane povzbuzovala tím, že nám říká „Jste větší, silnější a chytřejší než slepice“, a když jsme propadali zoufalství, nabádala nás: „Své chování musíte změnit vy, ne slepice.“ Přestávky mezi jednotlivými tréninkovými jednotkami byly využívány k tomu, abychom si trochu zaklikali navzájem. Jeden z nás převzal roli trenéra, druhý vklouzl do role psa. Jako materiál ke hře bylo vlastně možno využít všechno možné, například malé pestré figurky, kostičky atd. Trenér se pak pokoušel přimět svého „psa“ například k tomu, aby postavil kruh z červených figurek. Jedinou komunikační pomůckou při tom byl kliker. V Anglii a v Americe se na toto téma dokonce konají soutěže, jichž se už ostatně zúčastnila i Viviane. Ta před nás den ode dne kladla těžší a těžší úkoly. Ačkoliv se nám hlavy mohly rozskočit, na konci jsme jednoznačně předváděli požadované chování.

Bronzové, stříbrné a zlaté vejce

Jaká pravda! Výsledky, kterých dosáhly námi trénované slepice, sahaly od ● třepotavého slétávání ze stolu, ● aportování terče, až po ● trénování zobání do paže (au), abychom zde vyjmenovali alespoň některé z vlastně nežádoucích forem chování. Takové formy chování jsme přirozeně museli opakovaně tlumit. Naše dovednosti byly prověřovány malými testy.

1. Bronzové vejce: Slepice by měla po dobu jedné minuty klovat jen do žádoucího terče, a to i tehdy, když terče budou na stole posunuty.

2. Stříbrné vejce: Slepici je po několika klovnutích odebrán jeden terč ze čtyř různých (barvou nebo tvarem) a ona po dobu 20 sekund nesmí klovnout do jiného.

3. Zlaté vejce: Nyní se ozřejmilo, proč jsme zpočátku museli provádět cvičení „nasucho“. Slepici jsme měli z původního cílového terče přesměrovat na jiný. Nechat ji dvakrát klovnout do modrého terče a potom ji převést na jiný, třeba na zelený. A tady byla na počátku tak často

slýchaná průpovídka doplněna: „Jste větší, chytřejší a silnější než slepice..., ale nejste rychlejší!“

To asi úplně ne, ale přesto se nám podařilo cílů dosáhnout.

Timing je všechno

Při tréninku jsou důležitá nastavená kritéria, četnost odměn a rychlost jejich podání (0,5 až 1 sec). Pro úspěch je rozhodující timing (načasování). Tento proces lze naštěstí cvičit stejně jako každou jinou dovednost.

Program doplnilo video o Bobu Baileyovi, sledování práce v různých kursech ve psí škole a srozumitelné informace podávané lektorkou.

Trénink ostří smysly

Na počátku jsem si přirozeně myslela, že princip klikání zvládám. To sice víceméně byla pravda, ale praxe mi ukázala, že mistr se z člověka může stát teprve na základě tréninku.

Trénink se slepicemi zostřil mé vnímání. Náhle jsem při tréninku se psy byla schopna vidět věci, které mi předtím zjevně unikaly. Odnynějška se snad kliknutí častěji dostaví ve správnou dobu a zlepší tím míru úspěšnosti. Naučila jsem se činit při tréninku rychlá rozhodnutí s ohledem na své vlastní chování, dobře se připravit na to, „které chování chci posílit“, a také klidněji přijímat neúspěchy, protože ty jsme si přece „naklikali“. Navíc jsem se královsky bavila a v mé hlavě to po týdnu rozhodně udělalo „klik“.

Rozhovor s Viviane Thebyovou

Jak jste vůbec přišla na myšlenku pracovat s drůbeží?

Před časem jsem měla příležitost navštívit Chicken Camp Boba Baileyho. To mně samotné otevřelo oči a naučila jsem tam toho tolik, že mě to naprosto nadchlo. Při práci se slepicemi se naučíte především to, jak je důležité změnit své vlastní chování, pokud chcete změnit chování zvířete. Protože svou úlohu vidím v neustálém vylepšování komunikace mezi člověkem a psem (nebo koněm, kočkou...), možnosti využití práce s drůbeží mě okamžitě okouzly. Tyto zkušenosti bych ráda předávala dalším lidem.

Jaké jsou výhody vaší metody?

Nechtěla bych to označovat za svou metodu, protože Bob Bailey - a ještě dříve jeho žena Marian Breland Baileyová - tímto způsobem vyučují své žáky už celá desetiletí. Výhody spočívají jednak v tom, že v kursech můžeme skutečně hodně pracovat prakticky, protože slepice tak jako tak celý den dělají

to, co po nich my požadujeme, totiž zaobírají se potravou.

Slepice jsou ideálním trenérkami, protože mají velmi rychlé pohyby. Člověk tudíž musí projevit skutečně velmi dobrý timing, když chce slepici něco naučit. A tímto způsobem se i on učí rozhodovat extrémně rychle. Kromě toho slepice skutečně dělají přesně to, za co byly odměňovány. A to není vždy totéž, co člověk odměnit chtěl (a domníval se, že to dělá). Mnohému člověku se v hlavě „rozsvítí“ a on si uvědomí, v čem chyboval. Při zacházení se psem přestane říkat: „Ten je ale dneska zase tvrdohlavý!“ Slepice totiž skvěle ukáží, že někdy bývá lepší chytit se za svůj vlastní nos! Nereagují lidé skepticky, když slyší o „slepícím tréninku“?

Je to tak. Jen málokdo si dokáže představit, jaké enormní výhody tato práce přináší. Já skutečně neznám žádnou jinou možnost jak se rychleji a efektivněji naučit, o co v tréninku jde. Tímto způsobem se člověk naučí mnohem víc, kdyby po stejnou dobu pracoval se

psem, přičemž jen málokterý pes by to vydržel. Když však pracujete se psem potom, je to mnohem jednodušší, protože najednou máte táááák moc času! Kromě toho vám důležité zásady tréninku proniknou pod kůži a přejdou do krve. A jen zíráte, jak chytrý se najednou pes zdá! Často se lidé ptávají: „A co se se slepicemi stane po semináři?“ protože zřejmě někomu víří v hlavě, zda neskončí v polévce. Ale naše slepice jsou téměř jako členové rodiny a jako trenéři naší zvířecí akademie jsou příliš cenné na to, abychom se od těchto „spolupracovnic“ dokázali tak snadno odloučit.

Jaké jsou vaše zkušenosti?

Zpočátku bývá pro účastníky kursu nejtěžší přijít na to, že to jsou skutečně oni, kdo se musí změnit. Až příliš rádi by vinu sváděli na slepice. Jakmile jim to ale jednou dojde, jsou patrně enormní pokroky. Později se dostaví dobrý pocit, když v této tréninkové výzvě obstojí!